U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Tost.cz, s. r. o.,** se sídlem Habrek 8, Ledeč nad Sázavou, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2016, č. j. 55754/16/5200-11434703000, o nesouhlasu Krajského soudu v Brně s postoupením věci,

t a k t o:

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 Af 72/2018, **j e p ř í s l u š n ý** Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobce se svou žalobou doručenou Krajskému soudu v Hradci Králové dne 14. 2. 2017 domáhá přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Kraj Vysočina, Územního pracoviště v Ledči nad Sázavou ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1482370/15/2906-50524-606243.

[2] Krajský soud v Hradci Králové rozhodl usnesením ze dne 26. 7. 2018, č. j. 31 Af 8/2017 - 137, o postoupení věci Krajskému soudu v Brně. Postoupení věci odůvodnil odkazem na § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."). Dle uvedeného ustanovení je k řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti. Jelikož v posuzované věci vydal rozhodnutí v prvním stupni Finanční úřad pro Kraj Vysočina, se sídlem Tolstého 2, Jihlava, tj. v obvodu Krajského soudu v Brně, postoupil mu věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s. (správně podle § 7 odst. 6 s. ř. s. – pozn. soudu) k vyřízení.

[3] Krajský soud v Brně vyjádřil nesouhlas s postoupením věci, a proto předložil spis k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Poukázal na to, že Krajský soud v Hradci Králově postoupil věc Krajskému soudu v Brně až poté, co provedl všechny přípravné úkony (vyzval k zaplacení soudního poplatku, poučil o možnosti namítat

podjatost, zaslal výzvu dle § 51 s. ř. s., získal vyjádření žalovaného k žalobě a správní spis) a připravil věc k meritornímu rozhodnutí. Provedením přípravných úkonů došlo ke zhojení nedostatku místní příslušnosti Krajského soudu v Hradci Králové, jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2018, č. j. Nad 80/2018 - 59.

[4] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s., [n]*estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[5] V nyní posuzované věci není sporné, že v souladu s citovaným ustanovením byl místně příslušným soudem Krajský soud v Brně, neboť rozhodnutí v prvním stupni vydal Finanční úřad pro Kraj Vysočina, jehož sídlo je v obvodu tohoto krajského soudu. Předmět sporu spočívá v posouzení otázky, zda postupem Krajského soudu v Hradci Králové došlo ke zhojení nedostatku místní příslušnosti.

[6] S ohledem na skutečnost, že s. ř. s. vlastní úpravu zkoumání místní příslušnosti neobsahuje, je nutné v takovém případě na základě § 64 s. ř. s. přiměřeně použít ustanovení prvé a třetí části zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o. s. ř.“).

[7] Otázka zkoumání a posuzování místní příslušnosti je podle § 11 odst. 1 o. s. ř. založena na zásadě *perpetuatio fori,* která vyjadřuje, že místní příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a že trvá až do skončení řízení. Tato zásada se uplatní rovněž v soudním řízení správním, jak vyplývá z právní věty k usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2003, č. j. Nad 52/2003 - 28: *„Zásada trvání místní příslušnosti soudu (perpetuatio fori) se jako obecná právní zásada užije i ve správním soudnictví. Jejímu užití nebrání skutečnost, že není výslovně vyjádřena v ustanoveních § 7 a § 129 a násl. s. ř. s.“*

[8] Z § 105 odst. 1 o. ř. s. vyplývá, že soud může sám ze své iniciativy otázku místní příslušnosti zkoumat pouze v samém začátku řízení (před tím, než začne jednat o věci samé). Nejvyšší správní soud v této souvislosti již dříve v rozsudku ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs 118/2006 - 81, vyslovil, že „[z]*koumání místní příslušnosti se pak na rozdíl od příslušnosti věcné soustředí jen na začátek řízení. Není-li nedostatek místní příslušnosti odhalen, ať již soudem samotným či k námitce účastníka řízení, a není-li věc postoupena k vyřízení soudu místně příslušnému (...), je pro další řízení případný nedostatek místní příslušnosti již zhojen. Má se tedy za to, že rozhoduje soud místně příslušný, ačkoli tomu tak není*“.

[9] Okamžik, do kterého může správní soud z vlastní iniciativy místní příslušnost zkoumat, však nebyl v judikatuře Nejvyššího správního soudu posuzován jednotně. Na základě usnesení ze dne 7. 6. 2018, č. j. Nad 99/2018 - 67, se touto otázkou zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V usnesení ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018 - 75, přitom dospěl k závěru, že „[k]*rajský soud může podle § 105 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. z vlastní iniciativy zkoumat nedostatek místní příslušnosti jen do doby, než začne jednat ve věci samé, tj. do doby, než při ústním jednání vyzve účastníky k přednesům ve věci. Rozhoduje-li soud bez jednání, může místní příslušnost zkoumat do vydání rozhodnutí ve*

věci samé. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že místně nepříslušný krajský soud již učinil procesní úkony týkající se vedení řízení či vydal rozhodnutí procesního charakteru, ani doba, která mezitím uplynula od podání žaloby.“

[10] Ze soudního spisu předloženého Krajským soudem v Brně vyplývá, že Krajský soud v Hradci Králové provedl výše uvedené procesní úkony nezbytné k meritornímu posouzení věci, avšak nezačal jednat ve věci samé. S ohledem na výše citované závěry rozšířeného senátu tak dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v posuzovaném případě nedošlo postupem Krajského soudu v Hradci Králové ke zhojení nedostatku místní příslušnosti. Stále tedy mohl v souladu s § 105 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. z vlastní iniciativy zkoumat nedostatek místní příslušnosti. Nesouhlas Krajského soudu v Brně s postoupením věci proto není důvodný. Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 7 odst. 6 s. ř. s. tak, že k řízení je v souladu s § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušný Krajský soud v Brně. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány. V souladu se závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je nicméně vhodné zdůraznit, že místní příslušnost jakožto jednu z podmínek řízení je s ohledem na zásadu procesní ekonomie vhodné zkoumat vždy co nejdříve po zahájení řízení, zejména pokud je možné místní příslušnost posoudit již na základě podané žaloby, jako tomu bylo v nyní posuzovaném případě.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu